

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

174. An, si Episcopus vel alter judex competens propter delictum non
tentùm atrox sed grave in Beneficiatum ferat sententiam depositionis ad
juris præscriptum, an illico vacet beneficium: & quæ in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Sectio I. Caput III.

74

appellatiois. Lott. n. 80. citans Bero. *conf. 113. n. 8. vol. 3.* Lancell. de attent. p. 2. c. 19. n. 33. alias se-
cūs ; regulariter enim prohibita non impeditur execu-
tio prætextu aut supplicationis, aut recursus
aut revisionis. Lott. à n. 81. citans Lancell. ubi antè
n. 19. & 16. Menoch. de arbit. q. 70. n. 23. sicut nec
nullitatis, aut extraordinarii remedii restitutionis
in integrum deductio executionem suspendit, ubi
cunque deducitur judicatum ex tribus conformi-
bus, aut ex duabus ; ubi id statuto speciali indu-
ctum. Lott. à n. 83. qualiter autem excipi possit
à tribus vel duabus conformibus, & facultas sit di-
cendi de nullitate, vide eundem Lott. fusè à n. 94.

Quæstio 174. An, si Episcopus vel alter
judec competens propter delictum non tan-
tum atrox, sed grave, pro quo beneficiatus
veniat deponendus, seu privandus, in eum
ferat sententiam depositionis ad juris pre-
scriptum, an illoco vacet beneficium, & que
in ordine ad hunc effectum spectanda in di-
cta sententia verborum forma ?

1. Respondeo ad primum affirmativè. Lott. l. 3.
q. 33. n. 42. citans Abb. in c. tua. de pœn. nu. 3.
& 4. Rebuff. in pr. tit. de mod. amitt. benef. n. 61. Ne-
que obstat, quod etiam in iis criminibus, pro
quibus sic statutum, admittatur talis depositus, seu
sententiatus ad correctionem, juxta idem c. cum non
ab homine : nam id non implicat suspensionem ex-
ecutionis privationis beneficii ; sed solum abnegationem
potestatis laici judicis, ne is contra illum
tanquam rejectum à foro Ecclesiæ in suum forum,
procedat ; quæ rejectione non contingit aliter, quam
per actualē degradationem, juxta cit. c. cum non
ab homine. Lott. loc. cit. n. 44.

2. Respondeo ad secundum : Nil refert sub qua
forma concipiatur sententia illa ; perinde enim est,
sive fiat per verbum privamus, sive per verbum de-
ponimus, sive per verbum suspendimus in perpetuum.
Lott. ibid. n. 43. citans Butrio in c. at scilicet us.

Quæstio 175. Qualiter procedendum à ju-
dice Ecclesiastico contra beneficiatum in eo
condemnando pro delicto, pro quo deposi-
tio pœna à Canone non est iussa, seu statuta,
sed in ejus arbitrio posita ?

Respondeo cùm de puniendo delicto simplici-
ter agitur, beneficiato legitimè convicto,
concipienda est sententia (si id exigat qualitas
criminis) super hoc articulo privationis, aut ex-
plicitè, aut implicitè pronunciando super deposi-
tione, sive quod, licet pœna hæc immineat pro
quocunque grandi delicto, ut Abb. Rebuff. &c.
suprà citati : Neque, ut ait Lott. l. 3. q. 33. nu. 48.
est, qui illud in dubium revocet, ut de homicidio
&c. non censembit tamen illata, quantumcunque
etiam justa sit inferri à jure per sententia, si id in ea
non expressum, juxta dicta paulò supra. Lott. loc. cit.
n. 50. Felin. in c. inquisitionis. de accusat. n. 7. Rebuff.
in pr. tit. de modo amitt. n. 64. Lamb. de jure p. t. d.
2. q. 6. a. 9. nu. 1. Zerol. in pr. p. 1. v. privatio. §. 1.
Gutier. qq. can. l. 2. c. 2. n. 29. Parol. l. 3. q. 16. n. 29.
& alii citati à Garc. p. 1. c. 3. n. 98. sic Rota in Fa-
ventina. de anno 1543. consuluit referente eodem
Garc. n. 99. quod condamnatus de homicidio, ex
quo in sententia nou erat posita, seu expressa pri-
vatio beneficiorum antea obtentorum, etiam post

talem sententiam non erat privatus jure sibi in illo
beneficio ante condemnationem homicidii com-
petenti. Neque ex l. 1. ff. ad turpill. ubi : Si autem
pronunciaverit calumniatus, & condemnavit eum, &
quamvis nihil de pœna subjicerit, tamen juris potest
adversus eum exercetur, &c. inferre licet contraria-
rium, nempe quod in pœna infligenda per senten-
tiā damnatus de crimine, de quo jure meretur
privationem, ed ipso privatus sit beneficio, licet
in sententia nihil exprimatur: Nam id intelligentum,
dum crimea tale, cui à lege ipso jure statua-
talis expressè pœna, v. g. privationis ; utpote in
quo casu judex non privat per sententiam, sed de-
clarat delictum commissum, & sequitur mox pœ-
na privationis à jure, etiam si in hac sententia non
exprimatur talis pœna incursa, juxta dicta supra ex
Felin. in c. Rodolph. de rescript. non autem quando
lex non privat ipso jure, sed mandat privari, seu
imponit pœnam per sententiam, in quo casu ipso
judex privat, & licet factum notorium sit, semper
opus est hic sententia judicis, quæ irrogetur ab eo
privatio ; ita ut si in hoc casu, vel etiam ubi con-
demnat simpliciter de crimine alias digno hac pœ-
nâ privationis, in jure forte non expresse iusta in-
ferri hæc pœna privationis ; et si de ea in sententia
mentio non fiat, mox sequatur, absque eo, quod
opus sit novâ sententia privationis, sive quæ pœna
privationis expresse imponatur ; quasi in execu-
tionem istius sententia condemnatoria simpliciter
& generaliter late super crimine, quod ultimum
voluit Innoc. in c. postulati. de foro competente,
apud Garc. loc. cit. nu. 104. Neque audiendus est
hic Garc. dum n. 105. & 106. sit, videri posse con-
ciliari has sententias dicendo ; quod dum judex
simpliciter tantum pronunciareret absque illa addita
pœna super delicto digno privari, v. g. dicendo
condemno te de tali criminis ; vel declaro te tale crimen
admissum ; sequatur seu inducatur dicta pœna priva-
tionis ; non vero sequatur ea, si de crimine digno
privari, nou tamen actu ipso inducente privationem,
condemnet, aliquam pœnam irrogando, abs-
que eo, quod de hac pœna privationis mentionem
faciat in sententia. Multò minus audiendus est, sed
ab eo cavendum, ut ait Lott. loc. cit. n. 58. dum ex
sua tradit in hoc postremo casu, dum nimis judec
super tali delicto digno privari pronuntiat,
etiam imponendo aliam pœnam, induci privationem,
et si de eo mentio nulla facta in sententia ;
dum delictum est tale, quod inducit irregularitatem,
v. g. homicidium, ed quod tunc, quia talis
irregularis est inabilitas, non potest remanere cum
beneficio, privatio non tam sit in pœnam, quam
ratione inabilitatis : Nam, ut ait Lott. ex Molin.
de iust. & jure. d. 78. nu. 2. (quem alias pro se citat
Garc.) irregularitas hujusmodi inducit quidem
incapacitatem pro obtinendis in futurum benefi-
ciis ; non tamen pro retinendis obtinentis ; sed ad
quemadmodum præveniens infamia eum ab illo
obtinendo arcer, ita superveniens eundem ab ob-
tentio dejicit. Lott. à n. 59. Nam hæc omnia pro-
cedunt non nisi ex supposito, si feratur in talem
sententia, per quam fiat hujusmodi remorior à be-
neficio, seu applicetur ei pœna privationis ; ita re-
men